

Foreløpige vilkår for støtte til fyllestasjoner for tunge hydrogenkjøretøy

---

1 Formål

Enova vil gjøre det mulig for norske transportselskap å vise at tunge hydrogenkjøretøy kan brukes i vanlig trafikk på noen utvalgte strekninger. Programmet er tidsavgrenset, og det er konkurranse om midlene. Det anslås at tre til fem fyllestasjoner vil være tilstrekkelig i første omgang. Behovet for eventuell videre virkemiddelbruk til fyllestasjoner vil vurderes når det er oppnådd tilstrekkelig erfaring fra drift av kjøretøy og fyllestasjoner over noe tid.

2 Tematisk avgrensning

Støtte til aktører som ønsker å etablere og eie offentlig tilgjengelige fyllestasjoner for tunge hydrogenkjøretøy.

3 Statsstøtterettslig grunnlag for programmet

Tilskudd fra Enova faller inn under EØS-avtalens definisjon av statsstøtte og rammen for våre ordninger er derfor fastsatt av EØS-avtalens regler om statsstøtte. Reglene er satt for å hindre uønsket konkurransevridning og negativ innvirkning på samhandelen i EØS-området. EØS-avtalen inneholder et generelt forbud mot statsstøtte, men det er flere unntak fra dette forbudet som gjør at statsstøtte likevel kan tillates der det er nødvendig for å oppnå visse formål.

Det statsstøtterettslige grunnlaget for dette programmet er:

Ordningen "Støtte til lade- og fyllinfrastruktur for tunge kjøretøy" innmeldt under GBER, se enova.no/esa.

Ved konkurranse kan Enova støtte inntil 40 % av godkjente merkostnader, oppad begrenset til 30 millioner kroner. Med konkurranse menes tilfeller der det kommer minst tre søknader og det er minst tre ulike søkerselskap som seder søknad til en gitt søknadsfrist.

Ved fravær av konkurranse, er det ulike grenser for hvor mye Enova kan støtte avhengig av selskapets størrelse:

- Store selskap: inntil 20 % av godkjente merkostnader, oppad begrenset til 30 millioner kroner.
- Små og mellomstore selskap: inntil 40 % av godkjente merkostnader, oppad begrenset til 30 millioner kroner

Søknadsdokumentet «Informasjon og generelle krav» beskriver hvordan selskapets størrelse defineres.

4 Overordnede krav

4.1 Støtten må være nødvendig

Statsstøtte kan bare benyttes når dette er en forutsetning for å oppnå formålet med den støtteordningen den tildeles under, og det er bare anledning til å støtte tiltak/prosjekter som ikke ville blitt gjennomført uten støtte. Det er derfor avgjørende at søker sender inn søknaden om støtte før prosjektet er besluttet gjennomført, igangsatt eller at søker på annen måte har forpliktet seg til å gjennomføre prosjektet.

4.2 Godkjente søkere

For å kunne søke om støtte:

- må søker være en virksomhet som er registrert i enhetsregisteret i Brønnøysund
- kan søker ikke være en virksomhet i økonomiske vanskeligheter. Søker kan heller ikke være eid eller på annen måte kontrollert av en virksomhet i økonomiske vanskeligheter. Se definisjon [her](#).
- kan søker ikke ha utestående krav om tilbakebetaling av ulovlig utbetalt statsstøtte

Enova vil ikke yte støtte hvor dette er i strid med sanksjoner vedtatt av EU eller norske myndigheter. Dette inkluderer, men er ikke begrenset til, støtte til:

- fysiske eller juridiske personer som er listeført i EUs eller Norges sanksjonsregimer,
- foretak som eies eller kontrolleres av fysiske eller juridiske personer som er listeført i EUs eller Norges sanksjonsregimer, og
- foretak som er aktive i sektorer underlagt sanksjoner, i den grad støtten vil være i strid med EUs eller Norges sanksjonsregimer.

En oversikt over sanksjoner vedtatt av norske myndigheter er tilgjengelig [her](#).

Dersom det er flere selskap som står bak en søknad (et konsortium) skal det være ett selskap som er ansvarlig for søknaden og kontraktsinngåelsen med Enova og som representerer de øvrige selskapene bak søknaden. Alle deltakerne i konsortiet må oppfylle overordnede krav for å kunne motta statsstøtte.

4.3 Prosjektets lokalisering

Prosjektet det søkes støtte til må realiseres i Norge eller innen norsk økonomisk sone.

4.4 Spesifikke krav under dette programmet

Fyllestasjonene som etableres med støtte fra Enova skal driftes i samsvar med *Vilkår for støtte* i minst fem år etter driftsstart. Dersom avvikling skjer før denne tiden, eller at fyllestasjonen ikke driftes i henhold til kravene i *Vilkår for støtte*, kan Enova kreve hele eller deler av tilskuddet tilbakebetalt. Forsinket driftsstart kan medføre tilbaketreking av støtte. [Generelle regler for støtte fra Klima og Energifondet](#) regulerer sammen med tilskuddsbrevet rettigheter og forpliktelser mellom Enova som forvalter av Klima- og energifondet og den enkelte tilskuddsmottaker.

5 Tildelingsprosess

5.1 Søknadsfrister

Konkurransen gjennomføres med søknadsfrister som offentliggjøres på [støtteprogrammets nettside](#).

5.2 Krav til søknaden

Søknad og prosjektbeskrivelse skal være på norsk. Vedlegg med tekniske beskrivelser og lignende kan være på engelsk, svensk eller dansk.

Søknad og vedlegg skal sendes inn gjennom Enovas elektroniske søknadssenter.

Søknaden må inneholde følgende:

- Prosjektbeskrivelse i henhold til «Mal prosjektbeskrivelse» med tilhørende vedlegg.

5.3 Behandling av søknaden

Søknaden vurderes av saksbehandlere i Enova. Enova kan benytte eksterne tredjeparter til vurdering av hele eller deler av søknaden ved behov. Slike tredjeparter er underlagt samme taushetsplikt som Enova.

Enova kan be om at søknaden kompletteres dersom det anses nødvendig. Dette kan for eksempel gjelde behov for utdypning av aktivitetene, budsjettet, prosjektplanen eller finansierungsplaner.

Søknader som ikke oppfyller overordnede krav eller tilfredsstillende kvalifikasjonskriteriene vil bli avvist. Kvalifiserte søknader blir vurdert og rangert basert på den informasjonen som framgår av innsendte søknad. Forventet saksbehandlingstid er angitt på støtteprogrammets nettside.

5.4 Utbetaling av støtte

Støtte utbetales etterskuddsvis basert på dokumenterte kostnader. Utbetalingsanmodning sendes gjennom Enovas rapporteringscenter på www.enova.no.

Krav til rapportering av framdrift og kostnader framgår av [Generelle regler for tilskudd fra Klima- og energifondet](#).

Enova utbetaler ikke de siste 20 % av totalt tilskudd før sluttrapport og eventuell annen etterspurt dokumentasjon er levert og godkjent av Enova.

5.5 Støtte tildelt i strid med vilkår

Dersom støtten som utbetales er i strid med statsstøtteregelverket eller støttemottaker misligholder vilkår for støtten, kan støtten trekkes helt eller delvis tilbake. Se [Generelle regler for tilskudd fra Klima- og energifondet](#).

6 Kvalifikasjonskriterier

For å kunne motta støtte under programmet må samtlige av kvalifikasjonskriteriene være oppfylt.

6.1 Kvalifiserte søkere

- Aktører som vil etablere fyllestasjoner for tunge hydrogenkjøretøy
- Den som skal balanseføre investeringen samt dokumenterer og rapporterer resultater.
- Må ha tilstrekkelig finansiell gjennomføringsevne. I dette ligger at søkeren må ha stabile og tilstrekkelige finansielle ressurser til å opprettholde sin aktivitet i hele prosjektperioden og til å gjennomføre og drifte investeringen.

6.2 Kvalifiserte prosjekt

1. Fyllestasjonen skal primært brukes av tunge veigående kjøretøy over 4,25 tonn. Det må dokumenteres at det vil være slike kjøretøy som har behov for fyllestasjonen, enten ved at det er søkt om støtte til kjøretøy eller at det er inngått intensjonsavtale med aktør som allerede eier hydrogenkjøretøy. I begge tilfeller må det dokumenteres behov for fyllestasjonen det søkes om støtte til utover allerede tilgjengelige fyllestasjoner i markedet.
2. Fyllestasjonen skal driftes på omsøkt lokasjon i minst 5 år.
3. Fyllestasjonen skal være offentlig tilgjengelig for tunge kjøretøy og gi ikke-diskriminerende tilgang til brukere, inkludert i forhold til tariffer, autentiserings- og betalingsmåter og andre vilkår og betingelser for bruk. Dette ekskluderer ikke bruk av ikke-eksklusive fordelsprogrammer eller kundeklubber som gir differensiert pris.
4. Fyllestasjonen skal levere fornybart¹ hydrogen i hele fyllestasjonens levetid.
5. Fyllestasjonen skal være ferdig utbygd og i drift innen 18 måneder etter vedtak fra Enova. For å sannsynliggjøre at etablering kan skje innen 18 måneder må areal og regulatoriske forhold være kartlagt i forkant av søknadstidspunktet.
6. Trygg trafikkavvikling skal ivaretas inne på fyllestasjonens område, samt for kjøring til fyllestasjonen fra riksveinettet. Arealet skal ha vogntog som dimensjonerende kjøretøy, men det anbefales å legges til rette for modulvogntog. Inne på området skal det ikke forekomme rygging, og arealet skal være adskilt fra personbiltrafikk. Det skal være plass til at minst ett kjøretøy kan stå i kø dersom fyllestasjonen er full. Skisse over fyllestasjonens utforming skal inkluderes i prosjektbeskrivelsen.

Enhver utbygger har ansvar for å sette seg inn i gjeldende regelverk, eksempelvis lover, forskrifter, standarder og lokale forhold.

7 Rangeringskriterier

Støtteprogrammet gjennomføres som konkurranse med faste søknadsfrister. Søknader som tilfredsstillende kvalifikasjonskriteriene prioriteres ut fra hvor høyt de rangeres etter kriteriene kostnadseffektivitet og markedspotensial. Hvert kriterium gis en karakter fra 1 til 6 og vektet henholdsvis 70 % og 30 %:

1. *Kostnadseffektivitet (70 %)*, beregnet som omsøkt støtte per fyllestasjons kapasitet i kg per døgn (kr/kg). Det vil si støttebeløpet det søkes om for etablering av fyllestasjonen delt på fyllestasjonens kapasitet for leveranse av hydrogen i kg per døgn.
2. *Markedspotensial (30 %)*, det vil si prosjektets kundegrunnlag på a) kort sikt (kommende 3 år) og b) lang sikt. Kort og lang sikt vektet likt.
  - a) For kort sikt vurderes antall kjøretøy som har til hensikt å benytte fyllestasjonen tre første år etter åpning. Vurderingen baseres på intensjonsavtaler med aktører som har eller skal anskaffe hydrogenkjøretøy med behov for fyllestasjonen.
  - b) For lang sikt legges det til grunn ÅDT-L (Årsdøgntrafikk lange kjøretøy) for mest trafikkerte veg innen 10 km kjøreavstand fra fyllestasjonen til veiens avkjørsel. (ÅDT-L i henhold til <https://vegkart.atlas.vegvesen.no> og kjørelengde i henhold til rute for tungbil på www.vegvesen.no/trafikk/kart).

For både a) kort sikt og b) lang sikt vil kundegrunnlag som helt eller delvis kan dekkes av eksisterende fyllestasjoner eller fyllestasjoner under utvikling/bygging komme til fratrukk i kundegrunnlaget som legges til grunn for vurderingen av rangeringskriteriet.

¹ Fornybart hydrogen: hydrogen produsert med fornybar energi i samsvar med metodene fastsatt for fornybare flytende og gassformige drivstoff av ikke-biologisk opprinnelse i Europaparlamentets og rådets direktiv (EU) 2018/2001»

Prosjektene rangering og Enovas budsjett for programmet vil ligge til grunn for hvilke søknader som vil innvilges støtte etter hver søknadsfrist.

8 Godkjent kostnadsgrunnlag

Med godkjent kostnadsgrunnlag menes de kostnadene som kan tas med i grunnlaget for beregningen av støtte. Hvilke kostnader som kan godkjennes er avhengig av det støtterettslige grunnlaget for programmet.

8.1 Godkjente kostnadsposter

For dette programmet kan følgende investeringskostnader legges til grunn:

- Fundament
- Kjøp og montering av utstyr til fyllestasjonen
- Kommunikasjons- og betalingsløsninger
- Anleggsbidrag
- Kabelfremføring og oppgradering eller etablering av nødvendig transformator
- Skilting og oppmerking, samt nødvendig beskyttelse mot påkjørsel, vann og vind

8.2 Kostnader som ikke godkjennes

Enova godkjenner ikke kostnader og forpliktelser påløpt før søknadstidspunktet eller etter avtalt sluttdato for prosjektet. Kostnadsgrunnlaget kan ikke inkludere finanskostnader, byggelånsrente, driftskostnader eller leiekostnader for driftsmidler.

Enova godkjenner ikke uspesifiserte kostnadsposter, heller ikke sekkepost for uforutsette kostnader. Hver enkelt spesifisert kostnadspost kan risiko-justeres for å sikre et mest mulig korrekt kostnadsgrunnlag. Nivå på eventuell risikojustering skal beskrives i søknad.

Merverdiavgift på innkjøpte varer og tjenester inngår ikke som en del av godkjente kostnader dersom virksomheten er fradragsberettiget for disse kostnadene.

Kostnader til eventuell produksjon av hydrogen kan ikke inkluderes.

9 Beregning av støttebeløp

Støttebeløpet baserer seg på støtten søker anser som nødvendig for å gjennomføre prosjektet som, angitt i søknaden, beregnet som en andel av godkjent kostnadsgrunnlag. Den maksimale støtten er fastsatt i statsstøtteregelverket, men kan være ytterligere begrenset i Enovas program.

Støtteintensitet og maksimalt støttebeløp

Maksimal støtten Enova kan tildele i dette programmet er angitt i kapittel 3. Støtten tildeles basert på konkurranse og støtteintensiteten til prosjektene som når opp i konkurransen kan være lavere. Annen offentlig støtte

Dersom søker har mottatt eller søkt om annen offentlig støtte til det samme prosjektet skal dette oppgis i søknaden. Dette gjelder uavhengig av om støtten gjelder andre kostnader i prosjektet enn de kostnadene det søkes støtte om hos Enova.

Annen offentlig støtte til de samme kostnadene vil bli tatt med i vurderingen av prosjektets støttebehov og kan ha betydning for hvor mye støtte som kan gis fra Enova.

Annen offentlig støtte vil bli tatt med i rangeringen av prosjektets kostnadseffektivitet.

10 Offentliggjøring av informasjon, deling og bruk av data

Vedtak om støtte fra Enova blir offentliggjort på Enova.no og rapportert inn til [det nasjonale registeret for offentlig støtte](#).

Søknader om støtte og tilhørende dokumentasjon behandles konfidensielt. Tilskuddsbrevet som utstedes ved tildeling av støtte er imidlertid omfattet av offentlighetslovens regler om innsyn. Ved en innsynsforespørsel vil det derfor bli gitt innsyn i dette dokumentet. Eventuelle forretningsensitive opplysninger vil bli tatt ut.

Ved offentliggjøring av tilsagn etter hver søknadsfrist kan Enova i tillegg til informasjonen som deles fra alle prosjekter støttet av Enova (SID, Søker, Prosjektittel, støttebeløp) også offentliggjøre koordinater, antall dispensere og rangeringsscore for søknadene som innvilges støtte.

11 Rapportering

Krav til rapportering av framdrift og kostnader framgår av [Generelle regler for tilskudd fra Energi- og klimafondet](#).

I tillegg gjelder følgende rapporteringskrav for tilskudd under dette programmet:

Terminrapportering

Søker skal rapportere fremdrift hvert halvår. Søker kan i forbindelse med terminrapportering be om utbetaling av påløpte kostnader. 20 % av tilskuddet holdes tilbake til sluttrapport er innsendt og godkjent av Enova.

Sluttrapportering

Det skal leveres en sluttrapport i henhold til Generelle regler for tilskudd fra Klima- og energifondet. I tillegg skal det kunne dokumenteres at fyllestasjonen er bygget i henhold til gjeldende krav og reguleringer samt alle krav stilt i programkriteriene. Selv om prosjektet får utbetalt støtten i sin helhet ved godkjent sluttrapportering, betyr ikke dette at Enova har vurdert om utbyggingen er i henhold til gjeldende regelverk.

Driftsrapportering

Ved støtte til fyllestasjon, må søker på forespørsel rapportere driftsdata til Enova i 5 år fra fyllestasjonen er satt i drift. Driftsdata inkluderer dokumentasjon på fyllepunktene nedetid og fyllesesjoner, inkludert veiledende pris, på det formatet Enova definerer.